

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik V., šte. 8.
Četrtkovna številka „NAPREJA“
izhaja kot tednik

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmečko-delavske zveze.

Stane letno 42.— Din, mesečno 3-50 Din.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168.
Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din.
Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Kandidatne liste SSJ in KDZ za skupščinske volitve 18. marca 1923.

Za **ŠTAJERSKO** volilno okrožje:

Nosilec liste:

FRANJO KOREN, pekovski mojster v Celju.

Srežki kandidati:

Za volilni srez:

BREŽICE: Ivan Baraga, železničar v Brežicah.

namestnik: **Martin Umek**, pos. sin. v Globokem.

CELJE: Franc Jelen, železničar v Celju, Gaberje.

namestnik: **Andrej Martinšek**, rudar v Velenju.

DOLENJA LENDAVA: Valentin Hrastnik, tov. delavec in župan v celjski okoliški občini.

namestnik: **Ernest Judec**, rudar, Grize.

KONJICE: Ljudevit Flor, mizar v Oplotnici.

namestnik: **Karel Lešnik**, posestnik v Vojniku (okolica).

LAŠKO: Ivan Krušič, strugar v Trbovljah.

namestnik: **Peter Logar**, strojnik v Mežici.

LJUTOMER: Rudolf Špendel, strojevodja v Velenju.

namestnik: **Franc Tratar**, rudar v Zabukovci.

MARIBOR desni breg: **Alojz Leskošek**, strok. tajnik v Celju.

namestnik: **Josip Dorn**, poslovodja v Slov. Bistrici.

MARIBOR levi breg: **Alojz Leskošek**, strok. tajnik v Celju.

namestnik: **Josip Dorn**, poslovodja v Slov. Bistrici.

MOZIRJE: Ljudevit Flor, mizar v Oplotnici.

namestnik: **Karel Lešnik**, posestnik v Vojniku (okolica).

MURSKA SOBOTA: Valentin Hrastnik, tov. delavec in župan v celjski okoliški občini.

namestnik: **Ernest Judec**, rudar, Grize.

ORMOŽ: **Franc Rozman**, mizar v delavnici južne žel. v Ptuj.

namestnik: **Anton Talan**, usnjar v Ptuj.

PREVALJE: Ivan Krušič, strugar v Trbovljah.

namestnik: **Peter Logar**, strojnik v Mežici.

PTUJ: **Franc Rozman**, mizar v delavnici južne žel. v Ptuj.

namestnik: **Anton Talan**, usnjar v Ptuj.

SLOV. GRADEC: **Franc Jelen**, železničar v Celju, Gaberje.

namestnik: **Andrej Martinšek**, rudar v Velenju.

ŠMARJE: Ivan Baraga, železničar v Brežicah.

namestnik: **Martin Umek**, pos. sin. v Globokem.

V LJUBLJANI:

ZVONIMIR BERNOT, urednik »Napreja« in tajnik SSJ in KDZ v Ljubljani.

namestnik: **MILOŠ TROBONJAČA**, kovač v Ljubljani, Spodnja Šiška.

Za **KRANJSKO** volilno okrožje:

Nosilec liste:

KAREL KISOVEC, železniški uslužbenec v Ljubljani.

Srežki kandidati:

za volilni srez:

ČRNOMELJ: **Mihael Mušič**, župan v Dragatušu.

A. L.: Zaplotnikov Francelj v službah Sherlocka Holmesa.

(Prosto po Hugonu Vavrisu.)

(Dalje.)

Tretje poglavje.

Prvi korak po božji milosti — Velekriž reda zlatega petelina. — Toaletne težkoče. — Subvencioniran bik kranjskega deželneoa odbora. — Kri na kri. — Tornado in poplah v areni. — Groza dveh minut. — Sherlock Holmes žvižga. — Narod se solzi. — Človeku ni dobro same-mu biti.

Končno je Zaplotnikov Francelj toliko napredoval, da se je lahko javno preizkusil. Neke noči so ga preselili tajno v bočno krilo kraljevskega gradu, da bi bil pri rokah, kadar ga bodo potrebovali.

Prvič naj bi zastopal kralja pri velikih bikoborbah. Slavni toreador Diego Rodriguez je slavil desetletnico svojega delovanja in glavno mesto je pripravilo slavnost kakršne že davno ni bilo videti. Bikoborbeci pomenijo namreč pri Špancih

vse kar več, kakor pri nas operni tenorji ali pesniki. Slavni toreador je najpopularnejša oseba ne samo v mestu, temveč tudi v vsej državi in vsak najbolj zanikrni Španec zna njegov življenjepis popolnoma naizust. Ministrstvo, ki ne prija takemu toreadorju, pade, naj kralj hoče ali ne. Radi tega mogočnega političnega vpliva mora take kapacitete celo kralj temeljito respektirati in povprašati za njih cenjeno mnenje, kadar hoče izvršiti kaj važnega.

Francelinova naloga ni bila na prvi pogled težavna. Pokazati se je moral v kraljevski loži amfiteatra in po vsaki točki, ki jo izvrši toreador, prijazno mahnuti z roko. Potem je moral sprejeti sešora Diega Rodrigueza v avdienci, ga pohvaliti za izvrstno izvršeno nalogo in mu pripeti na prsi velekriž svetega reda Zlatega petelina, ki ga dobe le velezaslužni možje in izjemoma tudi tuji vladarji kot posebno visoko odlikovanje.

Gospoda Zaplotnika so oblačili kakor nevesto v zrcalni dvorani. Dvanaest ur je preteklo, predno se je bil ves v kraljevskem, bogato v zlatu vezanem obla-

čilu. Česali so ga in popravljali, da ga je že vse bolelo. Sherlock Holmes se je jezil in besedičil, češ, da je taka pretirana natančnost odveč, da bo vsa pozornost občinstva obrnjena na toreadorja in bike, ki so neprimerno bolj zanimivi. Toda don Pedro Miguel in señor de los Pajdalos de la Zalamanka sta najbrže bila prepričana, da prideta v višji plačilni razred, če se skušnja posreči.

Končno, ko so bili vsi gumbi raznih plaščev, vsi traki škapulirjev in bandalirjev, vse vrvice sponke in prepone, redi, znaki in zvezde, mantilje in pentlje in vse drugo, kar spada k pestri in bogati kraljevski obleki, zaprto, zvezano, pripeto, zaveseno opasaeno in priveseno, tedaj se je Zaplotnikov Francelj domislil, da je na nekaj pozabil. Dolgo je listal v svojem slovarčku, da bi našel pravo špansko besedo in mogel sešorju de los Pajdalos de la Zalamanka in donu Pedru Miguelu pojasniti, zakaj se morajo zopet vsi gumbi odpeti, traki in vrvice razvezati, sponke in prepone razrešiti. Primerne izraza ni našel; oba dvorjanika pa sta brala raz njegov kisli obraz in njegovo premikanje,

Sodrug, svoje dolžnosti nisi izpolnil, če nisi „Napreju“ ali „Ljudskemu glasu“ pridobil najmanj dveh novih naročnikov!

- namestnik: **Jurij Gorše**, kmet v Obrhu.
- KAMNIK**: **Janko Cvajner**, klepar v Spod. Senici, obč. Medvode, namestnik: **Franc Černe**, tov. delavec v Stožicah.
- KOČEVJE**: **Ferdinand Oberster**, mali kmet v Novi gori (Črmošnjice), namestnik: **Ferdinand Stritzel**, mali kmet v Brezjem (Črmošnjice).
- KRANJ**: **Josip Pintar**, železničar z Jesenic, namestnik: **Anton Thaler**, tov. delavec z Javornika.
- KRŠKO**: **Alfred Pičinin**, mali posestnik in žel. poduradnik v Radečah, namestnik: **Josip Stary**, uradnik v Krškem.
- LITIJA**: **Josip Pastorek**, knjigovez v Ljubljani, namestnik: **Josip Prašnikar**, ur. sluga v Višnji gori.
- LJUBLJANSKA OKOLICA**: **Janko Cvajner**, klepar v Sp. Senici, obč. Medvode, namestnik: **Franc Černe**, tov. delavec v Stožicah.
- LOGATEC**: **Ivan Krašovec**, mali posestnik v Hribarjevem (Št. Vid nad Cerknico), namestnik: **Karol Mršek**, kmet v Ravniku na Blokah.
- NOVO MESTO**: **Mihael Mušič**, župan v Dragatušu, namestnik: **Jurij Gorše**, kmet v Obrhu.
- RADOVLJICA**: **Josip Pintar**, železničar z Jesenic, namestnik: **Anton Thaler**, tov. delavec na Javorniku.

Naši dnevi.

V tem burnem času bližajočih se volitev, v tem času, ko se vse stranke in stranci pehajo z vsemi mogočimi sredstvi za doseg kar največjega števila mandatov, v tem času najgrših metod političnega udejstvovanja in velikanskih obljub od vseh strani in ničevih dejanj v resnici — v tem času se nepristranskemu opazovalcu z nobenim političnim strupom otrovanemu človeku porajajo čudne misli.

kje ga boli. Dirnilo jih je prav bolešno, da je bilo njuno skrbno delo zastoni in v duhu sta se zaobljubila, da pred prihodnjim oblačenjem Francelina vedno povprašata, če morda ni česa pozabil.

Kmalu nato se je peljal kralj Alfonz XIII., naš Zaplotnikov Francelj, v dvorni ekvipaži s krašnim komorništvom v areno. Sherlock Holmes mu je sedel nasproti, preoblečen v častnika osebne kraljevske straže.

Na ulicah je navdušeno ljudstvo glasno klicalo slavo našemu junaku, ki je pokimal z lahnim nasmehom na vse strani. Njegova duša pa je bila popolnoma mala. Neskončno oblačenje, večno opominjanje poslednje korepeticije, strah pred morebitnim atentatom in še boli pred kako nesrečo, ki bi ga mogla razkrinkati, vse to mu je mučno legalo na dušo. Ah, bože moj če bi takole v Velikih Laščah pri Ribnici vedeli, kaj on tu počne! Grlo se mu je ožilo in vsak trenutek je pričakoval klica:

»Prevara, to ni naš kralj!«

O, jej, in vsak trenutek lahko prileti bomba. Kadarkoli je kočijaž počil z bičem, je streslo Zaplotnika in ozkosrčno je po-

Razmeroma najmočnejša stranka v naši državi so danes gotovo radikali. Če so tudi v moralnem oziru, je drugo vprašanje. Vsekakor pa so si pri sedanjih notranjepolitičnih zmešnjavi osvojili nadvlado nad vsemi drugimi strankami in si ustvarili v svrhu vplivanja in izida bližajočih se volitev takozvano »tiranijo večine«. Ta tiranija se opira na vsa mogoča dejanja državne oblasti. Proti tej tiraniji bi morali biti na straži vsi, ki jim je za blagor države in s tem ljudstva, ki ga zastopajo. Tega prejšnji parlament ni znal, ali pa ni hotel. Danes vidimo posledice: opozicionalce manjših strank so napravili neškodljive na ta ali oni koruptni način (muslimane, samostojneže), druge zopet so izločili kot strup iz parlamentarnega života (komuniste), pri tretjih so zopet temeljito izrabili njih naivno plemensko in državnopravno in zgodovinsko naziranje in mentaliteto (Hrvate) itd.

Namen posvečuje danes sredstva. To pa nikjer bolj kakor v politiki. Toda bili so časi, ko se je bil bolj načelni boj. V sedanjem času in v teh novih zgodovinskih mejah se način političnega strankarskega boja sedanjih vladarjev uvaja tudi pri nas. Sicer še nismo padli tako nizko, da bi se »palile kuče« (zažigale hiše), če si ne daš zlepa vtepeti mnenje in prepričanje tistega, ki si domišlja, da ima pravico do nadvlade. Toda vsi ti znaki balkanizma in fašizma se pojavljajo danes že tudi pri nas. Demokrati, pri nas sicer neznatni, a opirajoč se na prejšnjo moč v parlamentu, hočejo uvesti pri nas družabno in politično tiranijo, ki ne pripušča dosti izhodov in hoče zaslužiti dušo samo. »Orjuna«, nacionalistična organizacija, kakor se sama imenuje, ni nič drugega kakor izvrševalni organ stranke, pretepaška tolpa, sestojeca iz nekoliko inteligentov, ki jih vodi slepi egoizem, v večini pa iz naivnih, politično nezrelih mladičev, ki jih vodi samo fraza in — posurovelost.

Akcija rodi reakcijo. Jasno je, da si nasprotnik ne bo pustil uničevati lastnine in svojih ustanov od peščice nadutetev. V ospredju vsakega boja ne bodo več načela, razlogi in dokazi, temveč ulica s svojimi nožmi in bakljami. »Če ne boš pokoren, te bom uklonil z nasiljem« je danes načelo vseh tistih, ki

gledal Sherlocka Holmesa, ki je sedaj mirno in ni premaknil niti poteze na ostro začrtanem obrazu. Kljub temu, da ni trenil niti s trepalnicami, se je Zaplotniku vendarle zdelo, da se vedno nasmehuje. To mu je vrnilo nekaj miru, zakaj Sherlocku Holmesu je zaupal brezmejno.

Kraljev vstop je pozdravila arena preburno. Sherlock Holmes je porinil »kralja« do ložine ograje. Zaplotnik je zamahnil z roko v pozdrav, kakor ga je naučil don Pedro Miguel. Roke so se mu pri tem tresle, kakor v slabem kinematografu, toda občinstvo je mislilo, da je kralj posebno veselo in dobro razpoložen.

Na Sherlocka Holmesa znamenje je vrgel Zaplotnik ključ od hleva v areno, češ, da naj se borbe začne.

Bikoborbe!

Franc Zaplotnik si jih je mogel samo nejasno predstavljati. Vedel je, da je bik včasih strašna zverina. Nekoč je doma v Velikih Laščah zbežal občinski bik. Z visoko dvignjenim repom, z glavo sklonjeno globoko k zemlji, pihajoč in vrteč oči, je bežal po vasi naravnost k županovi hiši, ki je bila pokrita z rdečo opeko. Vsa fara je bežala pred znorelo živaljo. In to

se potaplja. Proti takemu nasilju nad duhom in prepričanjem se je treba boriti. Pa ne z istim orožjem. Treba se je boriti proti nagnenju ljudi in stranke, ki hoče vsiliti svoje lastne ideje in dejanja kot edino veljavno življensko načelo vsem tistim, ki so drugega mišljenja. Boriti se je treba proti onim, ki ovirajo razvoj pravih osebnosti in značajev, ki vzgajajo s svojimi metodami in svojimi darovi same hinavce, petolizce in neznačajneže.

Pod takimi pogoji in v takih razmerah je izključeno vsako socialno izboljšanje. Ljudje begajo danes iz ene stranke v drugo, ne oziraje se na prepričanje. Mnogi se ogibljejo sploh vsakemu političnemu udejstvovanju, ker so obupali nad boljšo bodočnostjo. To je najžalostnejši pojav. Koritarstvo slavi danes svoje orgije. Včeraj navdušen »socialist« (ki pa v srcu nikdar socialist ni bil), je porabil politično konjunkturo ter prešel v tabor vsemogočnih radikalov. Včeraj zagrizen nacionalist in odpadnik, pozneje jugoslovanski demokrat, je danes navdušen radikal. Saj se obeta obilen sad! Pri takih nizkotnih vplivih ni čudno, da trpijo splošni interesi družbe.

Toda pri vseh teh žalostnih pojavih je opaziti vsaj eno razveseljivo dejstvo: vsak pošten in razsoden človek čuti to zlo, čuti vso gnilobo, čuti, da bo treba novega socialnega preporoda. Občuti razliko med korupno moralo trenutne sedanjosti in pravo moralo bodočnosti. To čuti vsakdo; moralo sedanjih resničnih ali vsaj dozdevnih vladodržcev mora vsakdo obsoditi, razbiti se morajo, kakor pravi nemški filozof Nietzsche, »table njihovih vrednot«. Kdor to hoče, je danes zaničevan, opljuvan, križan. — Pa kljub temu bomo razbijali in razbili.

Vsakdo bo mislil, da je danes socializem poteptan in kapitalizem na vrhuncu svoje moči in slave. Starorimski kapitalizem in imperializem je slavil najhujše orgije — tik ob svojem poginu. Propadla je vsa morala, vsa poštenost, vse prvotne vrline. Koritarstvo in uživanje je bilo geslo. Kakor takrat, trpijo ljudje tudi danes na praznih srcih, ki so postala po veliki vojni tako pusta. Sovraštvo, strah in nezaupljivost srečujemo danes najpogostejše. Kdo nam je tako izsušil naša srca? Kdo nas je oro-

je bil čisto navaden bik, subvencioniran od deželnega odbora kranjskega. Kaj pa šele ti-le biki iz slavne Andaluzije, ki poddujejo po očetihi svojo jeznorito nravo in ki jih od mladega vedno nalašč dražijo.

Nikakor ne moremo podrobno opisati potek začete četvorke in borbe same. Gledališče, ki ga še nikoli ni videl, je Zaplotnika tako prevzelo, da je skoro pozabil na svojo zvišeno vlogo. Oči je mogel izgubiti in bil je kakor zamaknjen. Sherlock Holmes, ki je stal za njim, mu je šepetaje pojasnjeval, kaj je to pikadri, banderileri, kuli in kakšne so njihove naloge tekom borbe. Ko pa je prihrumel skozi vrata velikanski bik, divji in strašen, se naš ljubi Zaplotnik ni mogel več zdržati, sopihajoč se je sklonil daleč čez ograjo. Še bolj je bil razburjen kakor pri fantovskih tekmah na vasi v Velikih Laščah. Don Pedro Miguel ga je moral pocukati za rokav kraljevske mantile, da bi prišel k sebi, ker se kaj takega za kralja ne spodobi. Ali, kakor je Sherlock Holmes popolnoma pravilno pripomnil, je bilo to nepotrebno. Kakor hitro se je v areni prikazal bik, je občinstvo na kralja popolnoma pozabilo. (Dalje prih.)

pal vere v človečanstvo? Kako bodo sodili o nas ljudje čez nekaj desetletij? Treba nam je predvsem reforme morale. Treba nam je nove vere v ljubezen do bližnjega, to je v socializem, obnoviti moramo nauk o enakosti in bratstvu.

Nova morala že trka krepko na duri. Socializem ni samo trenuten program, ki se jutri preživi. Socializem je vera, morala, nujnost. Zmaga socializma je kljub trenutnim navideznim neuspehom v vseh državah na zmagovalnem pohodu. Pretepaške tolpe na tej ali oni strani, zlato, visoka mesta — vse to ne bo nič pomagalo. Zmagalo bo tisto, kar tli dandanes po tolikem nečloveškem trpljenju v srcu vsakega: končno odrešenje po novi pravici, po novem evangeliju — po socializmu. Če se človeštvo noče samo uničiti, potem mora zapustiti današnjo pot nepoštenosti, podkupljivosti, uživanja, lenobe, na drugi strani pa zatiranja in izrabljanja sočloveka. Na praporu socializma so sledeče čednosti: pravica, pokorščina, disciplina, pridnost, vestnost ter umstvena in srčna izobrazba. Radi tega je gotovo: po tem moralnem zastrupljenju in opojnem uživanju mora priti končno iztрезnenje — popolna zmaga socializma.

Le ob pravem času se še nauči spoznati razliko med garjevci in čistimi.

† Dr. Ivan Tavčar.

Razen mladine, ki je stopila šele po vojni na politično bojno polje, pozna Tavčarjevo ime vsak Slovenec, če se je količkaj bavil z javnimi posli. Dr. Ivan Tavčar ni bil le ljubljanski župan, kranjski deželni odbornik in državni poslanec, temveč se je kot politik izkazal posebno s svojim delom za narodno napredno stranko. Kot voditelj te stranke je Tavčar neverjetno močno vplival ne le na politične, ampak tudi na gospodarske in kulturne razmere na Slovenskem.

Kakor nismo in ne moremo biti zadovoljni z liberalizmom, ki ga je ta stranka presadila iz tujine na slovenska tla, tako ji moramo priznati, da je vršila pri tem svojem delu velevažno in nujno zgodovinsko nalogo, kajti šele po izvršitvi njenega dela je bilo mogoče začeti z delom za socializem, ki se v nobeni deželi ni in se niti ne more vko- reniniti, dokler ni odpravljeno politično, gospodarsko in duševno tlačanstvo.

Dr. Tavčar tega ni vedel, ker se resno nikdar ni bavil s socializmom. Toda iz liberalnih nagibov, iz svoje globoke svobodomiselnosti, posebno glede odprave duševnega tlačanstva, je vendar nevede in nehotе delal za socializem, nekako podobno kakor Karel Havlíček Borovský pri Čehih. Nič ne pomaga boriti se proti socializmu, če pa postavljaš take zahteve, ki jih bo mogel uresničiti edinole socializem! Tavčarjev »Slovenski Narod« je vzgojil marsikaterega socialista!

Seveda pa se ne smemo čuditi, če so bili ti socialisti precej »liberalni«. Naravno je to. Svobodomiselstvo jim ni pomenilo boja za pravo svobodo mišljenja, temveč samo boj proti nasilstvu takrat vladajočega mišljenja. V tem se nam zdi, da leži ves Tavčarjev greh, da je v neenakem, obupnem boju proti vladi nazadnjaškega klerikalizma pozabil na pozitivno stran svobodne misli. Toda — niti ne smemo reči, da je pozabil nanjo, le časa ni imel, da bi bil mislil na pozitivno stran, ker mu je boj vzal vso energijo. Dokaz za to vidimo

v dejstvu, da je na stara leta proti »Naspreju« branil katoličanstvo, ko je — seveda pomotoma — mislil, da brani svobodno misel. Branil jo je v resnici prav tako malo, kakor takrat, ko se je iz strahu pred nevednimi masami boril proti splošni in enaki volilni pravici. Bal se je, da bi zmagala neumnost, zato neumnim ni hotel priznati volilne pravice, pri tem je pa meril neumnost po liberalnem merilu: bogati so pametni, revni so neumni. Ker imamo med socialisti še dandanes take »liberalne« socialiste iz starih časov, ki iz istega razloga govorijo proti ženski volilni pravici, češ, ženske še niso zrele, zato se ne smemo čuditi Tavčarju. Prava svobodomiselnost zahteva svobode tudi za najmanjše in najslabše, ker ve, da bodo šele v svobodi mogli rasti in zbirati moči.

Tavčar je imel silen vpliv na naš narod, to tembolj, ker se je udeleževal na vseh poljih, posebno je pa tudi kot pisatelj oral zelo globoke brazde. Zgodovinar bo z lahkoto opravičil vse njegove zmote, z veliko težavo bo pa zbral komaj desetino tistega, kar je ta delavni mož prispel k napredku našega ljudstva. Devet desetih bo ostalo pozabljenih, ali pa si jih bodo lastili drugi, posebno tisti, ki so v Tavčarjevi senci pridno pasli svojo lenobo.

Tedenski pregled.

Ponedeljek, 12. febr.: Pašić se odločil obiskati naše kraje radi agitacije med Nemci — Francozi in Belgijci prepovedujejo izvoz iz Poruhrja v Nemčijo in njenim ministrom vstop v zasedeno ozemlje.

Torek, 13. febr.: Neodvisna delavska (komunistična) in demokratska stranka vložili kandidatno listo za Beograd. — Klerikalci ustanavljajo po Sloveniji svoje farofašistovske organizacije. — Sestavili so komisijo za razmejitve z Reko. — Češkoslovaški parlament sprejme zakon o zaščiti države. — Nove aretacije italijanskih komunistov. — Angleška zbornica otvorila svoja zasedanja. — Zavezniške vojne ladje se ne upajo dvigniti mine v smirnskem pristanišču, čeprav so dobile tak ukaz. — Francozi in Belgijci zasedajo nova nemška mesta. — Bivši dijak izvršil atentat na vodjo macedonskih četašev Aleksandrova, ker ga je zamikala od naše vlade razpisana nagrada.

Sreda, 14. febr.: Predkonferenca o Južni železnici v Beogradu. — Bolgarska zemljoradniška stranka izključila tri svoje ministre, ki so radi nekih umazanih svojih afer odstopili. — Turki se v Traciji pripravljajo na novo vojno in so začeli preganjanje grško duhovščino. — Litva dobila Memel, Poljska del nevtralnega pasu na meji z Litvo. Obe državi se zastrupljeno gledata. — Nemci so začeli v zasedenem ozemlju izvajati bojkot proti Francozom in Belgijcem. — Angleški ministrski predsednik izjavlja, da še ni prišel čas, ko bi mogla Angleška posredovati med Francozom in Nemčijo. — Polcija prepovedala vse komunistične in republikanske shode v Beogradu in v Južni Srbiji.

Četrtek, 15. febr.: Sodr. Nedeljko Divac nosilec liste v okrožju Veliki Bečkeri in Velika Kikinda. — Pašić si je premislil priti agitirat med Slovence. — Konferenca o Južni železnici se otvorila v Rimu, kamor so šele zvečer odpotovali naši zastopniki. — Grška vlada se odločila za ljudsko glasovanje, če naj bo Grška monarhija ali republika. — O Čičerinu poročajo, da je v Berlinu dosegel ru-

sko-nemško-turški blok proti zaveznikom. — Zavezniki odklanjajo odstranitev svojih vojnih ladij iz turških pristanišč in vztrajajo pri določbah Mudanskega premirja. — Angleška prepovedala Francozom prehod skozi ozemlje, ki se nahaja v njeni upravi. — Pogajanja med starimi in mladimi za skupni nastop v Ljubljani so se razbila. Druge »napredne« meščanske stranke tudi ne marajo v blok.

Petek, 16. febr.: V Ljubljani določene naslednje kandidature: dr. Perič SSDL, prof. Reisner za JDS, dr. Gosar za SLS, dr. Ravnihar za NNS, Ivan Deržič za NSS, inž. Šuklje za samostojno kandidacijo. Videti je torej, kako je blagoslov mnogih strank v tesni zvezi z blagoslovom premnogih advokatov. — Laški senat odobril sv.-margheritsko pogodbo. — Vrhovni svet zemljoradniške stranke na Bolgarskem odobril izjavo Stamboliškega v Beogradu, da se Bolgarska odpoveduje Macedoniji. — Pariška konferenca zahteva od Bolgarske odplačevanje reparacij. Bolgarska zahteva znižanje, odgoditev in pomoč pri najetju posojila. — Opozicija v angleški zbornici predlagala na iniciativo delavske stranke konferenco za revizijo mirovnih pogodb. — Francozi konferirajo z Angleži, da bi ti ne nastopali za pogajanja z Nemško.

Sobota, 17. febr.: Dr. Ninčić je odklonil kandidacijo v mariborskem okrožju, sprejel pa jo je finančni minister Stojadinović. — Notranji minister izdal naredbo proti kršitvi miru in volilne svobode. Radikalci so, kakor znano, največji kršilci. — Protestna stavka francoskih rudarjev radi zasedbe ruhrskega ozemlja ne uspeva. Organizacija je zanič. — Vložitev golouhovske kandidatne liste za mariborsko okrožje. Lista je peta.

Nedelja, 18. febr.: »Jutro« poroča, da je dr. Kukovec vložil tožbo proti Hribarju, ker je ta nagovarjal liberalnega prekmurskega kandidata, naj prekliče svojo kandidacijo.

Politične vesti.

+ »Pojdimo skupaj! Prokleti boste, če ne greste v enotno fronto!« Tako je vpil Jože Nachtigal na mariborskem golouhovskem oblastnem zboru 28. januarja. Nato se je srdito tepel za svoj mandat, pa je podlegel Favačevi prebrisanosti. Vren drug mu je Miha Koren, bivši komunistični poslanec. Kajpak, Nachtigal in Miha Koren sta bila vedno »radikalna«, zato tudi kandidirata pri — radikalcih!

+ Kandidature na Slovenskem. V Ljubljani je bilo vloženih 7 kandidatnih list po sledečem redu (imena nosilcev v oklepaju): 1. SLS (dr. Gosar), 2. NSS (Deržič), 3. SSDL (dr. Perič), 4. Napredni blok (Reisner), 5. Nar. ljudska stranka (dr. Šusteršič), 6. Nar. radikalna stranka (dr. Zupanič), 7. SSJ (Zv. Bernot). — V kranjskem volilnem okrožju je bilo vloženih 10 list: 1. SLS (dr. Korošec), 2. SKS (Ivan Pucelj), 3. NLS (dr. Šusteršič), 4. NSS (Rud. Juvan), 5. JDS (dr. Žerjav), 6. Slov. kmečka (Radičeva) republikanska stranka (dr. Šibenik), 7. SSDL (prof. Vlad. Fabjančič), 8. Slov. rep. (Novačanova) stranka (Josip Murn), 9. Radikalna (dr. Zupanič), 10. SSJ in KDZ (Karel Kisovec). — V mariborskem volilnem okrožju je bilo vloženih pa kar 11 list: 1. JDS (dr. Kukovec), 2. SKS (Drofenik), 3. SLS (dr. Korošec), 4. Slov. rep. stranka (dr. Novačan), 5. golouhovsko-komunistična (Golouh), 6. Nemška stranka

(Schauer). 7. Slov. kmečka rev. stranka (Stjepan Radić), 8. SSJ in KDZ (Franjo Koren), 9. Neodvisna gosp. stranka (Zagorski), 10. NSS (Brandner) in 11. Radikalna (dr. Stojadinović). — Zanimivo je, da kandidira proti Novačanu tudi Radić.

+ Na »Jutro« vest, da smo umrli, moramo ugotoviti, da se je naše stanje presenetljivo zboljšalo in da nam naše življenjske sile rapidno rastejo, zato smo trdno prepričani, da bomo preživeli še marsikako jutro, ko »Jutra« ne bo več.

+ »Jutro« se veseli, da je »Naprej« prenehal izhajati. Prav radi verujemo, tem bolj, ker misli, da bo postalo zdaj »Jutro« samo glasilo SSJ. Priporočamo mu, naj začne objavljati vse tiste organizacije, ki so pokrajinskemu odboru SSJ »odrekle pokorščino« in ki poidejo za dr. Korunom. — Zazdaj pa bo »Naprej« še izhajal, ker ni prav nič odvisen od dr. Koruna, ki si je že, niti od tistih organizacij, ki si še bodo izbrale »Jutro za svoje dnevno glasilo.

»Naprejev« gospodarski položaj.

Naš dnevnik je imel včeraj smolo, ki se mu lahko izpremeni v med.

V tuji hiši se tiska »Naprej«. Ta hiša je sicer last slovenskega učiteljstva, ki je sol naroda in se torej ne bi smela bati našega popra, saj sol in poper sta navadno skupaj na mizi. Toda ta sol je tako pomešana z raznobarvenim peskom, da se komaj še čuti, da je sol. Saj še od tistih učiteljev, ki so v naših vrstah, od časa do časa kdo izjavi, da se ne spozna toliko v kaosu političnih razmer, da bi vselej vedel, kdo da ima prav, in da mora torej počakati na »razvoj razmer«, to se pravi, da hoče počakati, kam poidejo ovce, da pojde potem za njimi tudi pastir.

Tako se je zgodilo, da v vodstvu »Učiteljske tiskarne« ni nikogar, ki bi se upal jasno povedati, da je pastirjeva dolžnost hoditi spredaj, pač pa izgleda, da jih je tam nekaj takih, ki naši stranki zamerijo, da hodi spredaj in se ne ozira nazaj na ovčice, ki sploh ne mara za seboj ovčice, temveč ljudi, socialiste.

Ker je tako, in ker smo prevzeli »Naprej« 1. januarja 1922 v najtežavnejšem času in v največjem neredu z dolgom skoro pol milijona kron in se je ta dolg med letom še povečal, ker so imeli »starini« neomajno voljo uničiti »Naprej« in so šli celo tako daleč, da so plačali inserat »Slov. Narodu«, »Napreju« pa ne, češ, tožiti se ne boš upal — vse to in beda našega delavstva in moč demagogije itd., je dalo vodstvu tiskarne dolžnost tudi iz gospodarskih ozirov napraviti, kar je napravilo, ko je sredi oktobra izjavilo, da se bo nadalje tiskal »Naprej« samo proti gotovemu plačilu.

Od takrat nam je že večkrat predla trda. Pa našli smo še kak cekin v kakšnem starem telovniku ali pa kakšno lepo besedo, da smo omehčali vodstvo, naj počaka do jutri, pa je šlo. Zdaj pa ni šlo več in zdi se nam, da je to vpliv štiripe-resne deteljice, ki je na svojih sestankih obljubljala, da bo sporočila tiskarni, da »ne garantira več«. V resnici seveda tudi dozdaj že ni garantirala, samo Korunov in Čobalov podpis je imela tiskarna, pa še ta dva le do leta 1921., že takrat sta ga preklicala, dr. Korun kot zadnji. Vsi magnatje so po izpremehi kurza na celškem kongresu leta 1920., ki se je pa le počasi uveljavljala in zmaga definitivno šele na

Trboveljskem kongresu leta 1921., drug za drugim odložili gospodarsko odgovornost; najprej je seveda skočila iz naše ladje tiska podgana, ki je imela za gospodarstvo najfinejši čut ta je šla takoj, ko pri volitvah v konstituanto ni dobila mandata. (Pač pa je pri svojem skoku obdržala v istih slatinah, to je tista mesta v gospodarskih zavodih, ki so dajala kaj dobička!)

Ker smo z nekaj izdatki za shode in letake porabili preveč, smo dali tiskarni premalo in ker lepe besede po Korunovem puču niso nič več zalegle, je izostala včerajšnja številka »Napreja«.

Da se to ne bo ponavljalo, za to naj poskrbi delavstvo. Pa ne s tem, da nam išče »težkih« »sodrugov«, ki bodo za naše dolgeve garantirali, temveč s tem, da nam pridobi več naročnikov. »Napreja« tiskamo 2310, »Ljudskega glasu« pa 4950 izvodov, to je premalo, če hočemo biti sami gospodarji v svoji hiši.

Opozoriti moramo pa tudi na razne delavske zadruge, ki se imenujejo socialistične in ki v njih delavstvo lahko poskrbi za drugačni kurz. Ne da bi hoteli podpor od tam, nikakor ne maramo, da bi se ponavljala Prepeluhijada. Posebno ne, dokler meščanska sodišča izjavljajo, da ni nič nenavadnega, če da zadruga za »svoto« politično stranko četrt milijona kron in dokler nič ne pomaga, če član te zadruge z njenimi pravili v rokah protestira proti temu, da bi se take podpore dajale na tihem brez sklepa občnega zbora, ki še 50.000 K za »Svobodo« ni dal posebno rad. Ne, takih podpor ne maramo! Pač pa želimo, da zadruge potem našega tiska skrbijo za svoj napredek in razvoj, ne pa potom meščanskega. V »Napreju« bi moral biti inserat »Konsumnega društva za Slovenijo« vsak dan in za to bi imeli poskrbeti naši delavci na bližajočem se občnem zboru te in tudi drugih zadrug.

To se ne bo imenovalo podpora, temveč skupno sodelovanje za napredek delavnega ljudstva in njegovih organizacij.

To smo hoteli povedati. Kdor je za sklepe kongresa naj dela s polno paro, kdor je proti njim, naj dela tudi — vsi pa odkrito, da bomo vedeli, čigav je kdo. Kajti le tako se bomo otresli podgan, ki se vozijo na 2. ali celo na 3. lad'ah, in le tako vzbudimo zaupanje v trpečem ljudstvu, ki zaradi teh podgan ne veruje nikomur več! Na delo!

Delavci, gorje vam, če vas bo moral šele fašizem naučiti, kaj je organizacija!

Okrožnica onozicije.

Da pokažemo, s kako stvarnimi idejami se bojujejo proti naši stranki gg. iz opozicije in da javno pozovemo vse, ki se s tako opozicijo strinjajo, naj gredo čimprej tja, kamor jih vleče »načelni boj proti Napreju«, ki piše o samih osebnostih, kratko, da pomagamo tej opoziciji na noge, objavljamo njeno okrožnico dosledno. Razlago naj si naredi vsak sam, ker se mora po naše vsak sam odločiti, kam pojde. Samo na to hočemo opozoriti, da ustanavljajo oblastno organizacijo za Kranjsko, da so torej odločili delati Kranjsko politiko proti štajerski, kakor delajo Golouhovci štajersko proti Kranjski, oboji proti soglasnim sklepom kongresa, ki je odločno zahteval enotno organizacijo. Tako hočejo rešiti, »kar se za SSJ rešiti da.« Samo to so pozabili povedati, da mislijo na nekdanjo SSJ, v kateri so vladali še bogovi, ne pa organizacije potom svojih delegatov na kongresih...

Okrožnica se glasi:

Spoštovani sodrug!

Na Kranjskem, deloma pa tudi na Štajerskem, je nastal v zadnjem času oster odpor proti vodstvu pokrajinske organizacije naše SSJ, ker vodi najvidnejši predstavnik tega vodstva namreč tajnik in pa glavni urednik »Napreja« s. Bernot strankino politiko na tak način, ki jo večina organiziranih članov in pa večina organizacij ne odobrava.

Ta odpor ima značaj, ki je v stanu razbiti vse naše organizacije in naše članke privesti v tabor nasprotnih strank. Posebno je v teku volilnega gibanja napravilo načelstvo pokrajinske organizacije toliko napak, da je vsak pomembnejši volilni uspeh izključen. Smo sicer tudi mi mnenja, da število izvoljenih poslancev ne pomeni vse; ali vsak nepotreben volilni neuspeh zmanjša moralno moč in odpor organizacij — in zato se bojimo, da bo volilni neuspeh naše pokrajinske organizacije povzročil razpad organizacij.

Nekaj sodrugov je poizkusilo vse, kar je bilo mogoče, da bi s. Bernot zapustil tajniško in pa mesto glavnega urednika »Napreja«, s čimer bi se tudi vodstvo politike pokrajinske organizacije spremenilo. Žal, da so se vsi ti poizkusi izjalovili.

Stojimo pred dejstvom, da si bosta stali na Štajerskem v volilnem boju dve listi SSJ nasproti: Bernotova in Mariborska; nekaj, kar je za naše socialistično pojmovanje nezaslišano. Na Kranjskem in v Ljubljani pa bo doživela Bernotova lista neuspeh, ker ni volilnega gibanja pripravila in ker so skoraj vse organizacije odrekle pokorščino.

Da rešimo, kar se za SSJ rešiti da, smo podpisani sklenili, da poskusimo obdržati organizacije in članke v okrilju SSJ, četudi o Bernotovi pokrajinski organizaciji nočejo ničesar slišati.

Sklenili smo zato, da pričnemo izdajati ako bo le mogoče tednik, ki bo glasilo opozicije proti Bernotovemu političnemu vodstvu in da osnujemo začasno tajništvo oblastne organizacije SSJ za Kranjsko (Ljubljanska oblast).

Prvo številko našega tednika nameravamo izdati 22. t. m. Potom tednika bomo skušali obdržati zvezo med pristajši in organizacijami SSJ v ljubljanski oblasti, tako da bo po Bernotovem volilnem porazu, ki bo njegovo pokrajinsko organizacijo popolnoma razbil, ta naša oblastna organizacija reprezentant SSJ v ljubljanski oblasti in strankino delo nadaljevala.

V našem tedniku nameravamo izdati pristajšem in organizacijam SSJ tudi navodilo, kako naj se zadrže pri volitvah. Kot posebna skupina pri volitvah ne bomo nastopili, ker ne maramo ustvarjati še več zmede, kakor je že.

Organizacije, ki v celoti pristopijo k naši oblastni organizaciji, naj to takoj sporoče začasnemu tajniku Jožetu Golmajerju, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/II. in naj nanj tudi pošiljajo mesečne obračune, kakor to predpisuje pokrajinski ravilnik. Istotako naj se tudi posamezni sodrug, od tam kjer ni organizacij ali kjer ostanejo organizacije pod pokrajinskim tajništvom s. Bernota, prijavijo kot člana naše oblastne organizacije obenem s pošiljateljico mesečnega prispevka po razpredelnici progresivnega davka (stran 72 Socialističnega koledarja za 1923). Na s. Golmajerja se obračajte tudi po vse ostale informacije in pojasnila.

Mi bomo obračunavali naravnost glavnemu strankinemu odboru SSJ v Beogradu.

Pričakujemo, da boste za razširjenje in naročanje našega tednika storili vse, kar je v Vaših močeh. Zbirajte že sedaj naročnike in nam jih sporočite, kakor tudi število izvodov, ki jih želite v kolportazo.

Prosim, da obvestite o vsebini te okrožnice vse strankine pristaše in vse organizacije SSJ v Vašem okolišu.

V Ljubljani, dne 14. febr. 1923.

Začasno tajništvo:

J. Golmajer.

Začasno predsedstvo:

Dr. Milan Korun, l. r.

Filip Uratnik, l. r.

Ne varčujemo tako!

V januarju in februarju je že 13 so-
drugov odpovedalo dnevnik »Naprej«
in se naročilo samo na tednik »Ljudski
glas«. Narobe so pa samo 3 sodrugi od-
povedali tednik in se naročili na dnev-
nik. To je znamenje, da čitatelji težko
plačujejo naročnino, ker imajo pre-
majhne dohodke, pretrdo življenje.

Toda, ali mislite, da bo življenje
kaj boljše, če boste manj čitali? Čeprav
težko plačujete, vendar pri tisku ne
smete začeti z varčevanjem! Če vas ka-
pitalizem tako tlačí, da ne morete žrt-
vovati niti 15 Din na mesec za svoj
»Naprej«, kako vas bo tlačil šele po-
tem, ko boste še manj vedeli, ko boste
torej še bolj pristopni raznim demago-
gom! Zato si zapomnite vsi, da si mora
proletarec potreben denar od ust od-
trgati, če hoče imeti svoj časopis, ki ga
naj izobrazuje, da se bo znal sam potem
svojih organizacij boriti za svoj napre-
dek.

Če misliš, da je dovolj imeti »Na-
prej« enkrat na teden, da ti dnevnika
ni treba, potem se strašno motiš. Ted-
nik »Ljudski glas« je pač dovolj za za-
četnike, ki čitajo samo ob nedeljah,
treba pa je, da se vsi ti začetniki čim-
prej toliko navadijo na čitanje resnega
političnega lista in da tudi toliko spo-
zajo potrebo po čitanju, da jim bo ted-
nik premalo. Zgoraj objavljene številke
so strašna statistika: 13 navzdol, samo
3 navzgor! Vemo, da je težko za denar
in tudi časa za čitanje primanjkuje. To-
da čas si moraš odtrgati od počitka in
ne smeš čakati, da ti ga nadomeste
tisti, ki letajo od zabave do zabave, de-
nar pa si moraš odtrgati od svoje pre-
proste hrane, četudi od samega krom-
pirja in soli, in nikakor ne smeš čakati,
da ti denar preskrbe tisti, ki bi jim bilo
lahko odtrgati si ga od preobile jedi in
pijače. Za svojo izobrazbo, za svojo
organizacijo in za svoj napredek moraš
skrbeti sam, kajti tisti, ki jim z delom
kopičiš bogastvo, tisti vedo, da jim boš
delal kakor živina samo tako dolgo,
dokler boš — neumen kakor živina.

Proletarci! Popravite to statistiko,
dokler je čas, dokler zaslužite še za
krompir in sol. Kadar vas bo kapitali-
zem tako poneumnil in poživinil, da
boste delali samo še za olupke, takrat
bo — prepozno!

IZJAVA

Krajevne organizacije SSJ in KDZ v Glo-
bokem mariborskem oblastnemu tajništvu
SPJ.

Iz vašega dopisa posnemamo, da delate
popolnoma kakor kapitalisti, ker nam kar-
dikirate nosilca liste, ne da bi se dogovo-

rili z našimi zaupniki in člani, kdo naj bo
nosilec liste in če se strinjajo s srezkim
kandidatom. Naznajamo vam, da člani
naših organizacij spoštujejo program in
strankin pravilnik, ki določa v § 6 kdo
ima in kdo nima pravice kandidirati na
temelju programa SSJ in KDZ. Nikakor
ne moremo priznavati bogov, ki hočejo
sami voditi stranko in smatrajo člane sa-
mo za ponižne ovčice. Socialno pravično
je edino to, da si člani sami izberejo svoje
funkcionarje, ki delajo v prid vseh in ne
lovijo volilcev s svojo demagogijo. Resno
delo in skupne organizacije vodijo k zma-
gi, ne demagogija in razbijanje organi-
zacij. — Za odbor: Fr. Germovšek, pred-
sednik.

IZJAVA.

Članstvo krajevne organizacije SSJ
na Jesenicah izjavlja na neprenehana
zlobna natolcevanja, osobito z ozirom na
to, ker se bivši sodrug g. dr. Korun v
meščanskem listu »Jutru« izraža v svoji
izjavi, da izstopa iz »Bernotove« organi-
zacije:

Mi priznavamo samo stranko SSJ,
nikakor pa ne posamezne osebe. Tajnik
ni stranka, temveč le izvršilni organ skle-
pov večine v stranki in k tej večini spa-
pamo tudi mi, ter obsojamo vsa taka
zlobna podtikanja, ki imajo namen stran-
ki škoditi, ker to kar je, je in je bila volja
večine naših delegatov na kongresu.

Apeliramo na vse krajevne organi-
zacije iz področja pokr. odbora SSJ za
slov. ozemlje, da naj se priključijo naše-
mu sklepu in da naj v kratki izjavi obja-
vijo to v strankinem tisku.

Na članskem sestanku krajevne poli-
tične org. SSJ na Jesenicah, dne 17. fe-
bruarja 1923.

VOLILNI BOJ.

Volilni shodi SSJ in KDZ.

V nedeljo, dne 25. februarja se bodo
vršili sledeči shodi:

V Sromljah ob 7. zjutraj.

V Artičah ob 10., ne kakor smo zad-
njič objavili ob 7.

V Starvasi pri Vidmu pa ob 14., ne
ob 18., kakor smo zadnjič poročali.

V Guštanju ob 10. dopoldne.

V Dravogradu popoldan.

V Sv. Lovrencu na Pohorju ob pol-
14. v gostilni g. Adama Autorja v Sv.
Lovrencu na Poh.

V Zabukovci ob jutranjem času.

V Žalcu ob 14. v gostilni g. Janiča.

V Št. Pavlu pri Preboldu zjutraj po
maši.

V Št. Petru v Savinjski dolini ob 14.

V Dravljah pri Ljubljani ob 15. pri
»Sojerju«.

V nedeljo 4. marca.

Na Vrhniki

V Gamelnah pod Šmarno goro.

V Medvodah.

Na Sedlarjevem ob 7. zjutraj.

V Koziem ob 11. dopoldne.

V Koprivnici ob 18.

V nedeljo, dne 11. marca:

Na Bizeljskem ob 7.

V Sv. Petru pod Sv. Gorami ob 14.
(2. popoldne).

V Podsredli ob 18. (6. zvečer).

V Sevnici ob 7. zjutraj.

V Raihenburgu ob 7. zjutraj in v Cer-
knici in okolici.

Več na lepakih.

Vsi, ki živite od dela svojih rok, ude-
ležite se shodov polnoštevilno!

IZJAVA.

V mariborski »Volksstimme« štev.
14. z dne 18. febr. imenujejo v članku
»Die Einheitszerstörer an der Arbeit«
tudi mene, češ, da sem bil na seji dne
11. febr. t. l. v Celju za sporazum, ki ga
je predlagala dr. Korunova štiripersona
deteljica.

Da preprečim zmedo, katero bi
znala »Volksstimme« napraviti v pro-
letarski javnosti, ki bi potem mene na-
pačno sodila, pojasnjujem sledeče:

Dne 11. febr. t. l. ni bila v Celju
niti seja pokrajinskega niti okrožnega
niti krajevnega odbora SSJ. Slučajno
sem zagledal v mestu, da hodijo razni
kompromisarji okrog. Eden od tistih
me je začel obdelavati z enotno fronto.
Še isti dan popoldne sem se sestal
s kompromisarji, ki so dospeli po na-
logu nekega tajnega ljubljanskega do-
govora par ljudi izven organizacije.

Sestali so se: ss. Čobal, dr. Korun,
Uratnik, Golmajer, Klenovšek, Felici-
jan, Čebular in s. Koren ter jaz. Sodrugi
Krušič ni bil navzoč. Jaz in s. Čebular
ter Koren smo bili edini od kongresa
izvoljeni funkcionarji.

Odločno proti kompromisarskemu
načrtu, ki so ga prinesli iz Ljubljane,
sem bil jaz edini, ker sem videl, da po-
nujata dr. Korun in Čobal denar za sa-
niranje lista, če se odstavi sodr. ured-
nik in tajnik Bernot. Zlasti sem bil
proti, ker so sklepali, da bi tajništvo
SSJ prišlo v pisarno dr. Koruna.

Izjavil sem, da s kompromisarji ne
grem, položil sem tudi kandidaturo, za
slučaj, da se kompromisarski sklep ne-
upravičenih ljudi uveljavi.

Že drugi dan sem zvedel iz Ljub-
ljane, da se nameravani politični akt ni
posrečil, ker je načelstvo vso zlobno
kompromisarijo zavrnilo. Moja kandi-
datura se je s tem spremenila iz Celja
na mariborski srez levi in desni breg,
to pa z ozirom na to, ker so Golouhi in
Favaji vedno prodajali štajerski socia-
lizem (kot Neštajercil), da bo maribor-
ski proletariat lahko volil štajerskega
kandidata na listi SSJ in KDZ. To nima
sicer v socializmu nikakega pomena, a
naj se ost zasuče tja, odkoder so jo pr-
vič zavijali. Šel sem tja kamor so me
postavili, ker sem discipline vajen po
dolgih letih bojevanja v socialističnih
organizacijah. Lovca na mandate nisem
bil nikoli.

Celje, dne 19. febr. 1923.

A. Leskošek.

Iz stranke.

Vsem organizacijam in zaupnikom.
Koncem tega tedna izide v brošuri
strankin program in organizacijski pra-
vilnik. Veljal bo lepo vezan kvečjemu
5 Din. Izšel bo pa tudi samo broširan
za nižjo ceno. Organizacije in zaupniki
naj nam takoj sporočijo, koliko izvodov
bodo razpečali, da bomo lahko takoj
začeli z razpošiljanjem. Govorniki naj
poskrbijo, da se bo strankin program
in pravilnik razpečaval na vsakem sho-
du, sestanku itd. Naročila sprejema
Pokrajinsko tajništvo SSJ in KDZ v
Ljubljani, poštni predal 168.

Za januar 1923 so obračunale še sle-
deče organizacije: 10. Mislinje 17; 11. Za-
bukovca 18; 12. Jesenice 38; 13. Trbov-
lje 102; 14. Gorje 29; 15. Sv. Peter pod
Sv. gorami 10; 16. Štore pri Celju 111;
po seznamu v zadnjem »Ljudskem glasu«
so obračunale organizacije za 194 članov,
po današnjem za 325 članov — skupaj za
519 članov.

Trbovlje. Kraj. pol. organizacija o Trbovljah, vabi vse svoje člane na članski sestanek, ki se bo vršil v torek, dne 27. febr. t. l. ob 4. popoldne v prostorih Del. doma z dnevnim redom: 1. Politični položaj in taktika; 2. Volitve v narodno skupščino. — Dolžnost vseh članov je, da se sestanka zanesljivo in polnoštevno udeležijo. Predsednik.

Sodrug iz Sevnice preklicuje svoje podpise in ne prevzamejo mest čuvarjev skrinjic »enotne fronte«. Znamke pristopne izjave, in članske knjižice, ki jim jih je izročil g. Štefanovič, so že vrnili.

Sodruge na Sedlarjevem, v Kozjem, Koprivnici in v Podsredi kakor tudi v Rajhenburgu opozarjamo, da poskrbe vse potrebno za številan obisk naših shodov. To velja tudi za sodruge v **Artičah, Sevnici, Sromljah, Bizeljskem in Št. Petru.**

Radi pojasnil naj se sodrugi iz imenovanih krajev obračajo na s. Martina Umeka, Piršembreg 14, pošta Globoko, ali pa na s. Ivana Baraga, železniškega čuvaja v Črncu, pošta Brežice.

V **Velikih Pirešicah** se je v nedeljo dne 18. t. m. ustanovila organizacija KDZ. V odbor so bili izvoljeni sledeči sodrugi: za predsednika **Ivan Ahtig**, posestnik o Št. Jungertu 63, za tajnika **Jakob Kovač**, delavec v Št. Jungertu 67, za blagajnika **Franc Šklamba**, delavec v Zavrih 45. V odbor: **Anton Dušak, Vinko Mirnik, Rudolf Herman, Jernej Naraks in Alojzij Roškar.**

Žreče. Volilni sestanek KDZ se bo vršil v nedeljo 25. t. m. pri gosp. Janezu Orožu na železniški postaji v Radani vasi. Odbor.

Zaupniški sestanek ljubljanskih podružnic strokovnih organizacij se bo vršil v četrtek, 22. t. m. ob 6. zvečer v tajništvu Strokovne komisije, Šeleenburgova ulica 6. Dnevni red: Protestni shod proti določbam pravilnika o delavskih zaupnikih. — **Tajništvo Strokovne komisije.**

Sv. Lovrenc na Pohorju. Predavanje o mednarodnosti in esperantu bo v nedeljo 25. t. m. takoj po političnem shodu, to je približno ob 4. popoldne. Vabimo vse sodruge, zlasti »Svobodaše«, ki se naj predavanja polnoštevno udeležijo. Vabljeni pa so tudi vsi, ki se zanimajo za moderna vprašanja, čeprav bi ne bili člani naših organizacij. Opozarjamo na to, da se zadnjič predavanje ni moglo vršiti, ker niso bili vsi ob določeni uri na mestu. Tokrat naj pridejo najpozneje ob 4. popoldne! Po predavanju nadaljevanje esperantskega pouka. Predavanje in pouk v ljudski šoli.

Dopisi.

Gorje pri Bledu. Občni zbor krajevne politične organizacije KDZ v Gorjah je 4. februarja sklenil, da se v podružnici uvede še posebni obvezni prispevek za vse člane (mesečno 50 para), kateri naj se uporabi takole: 25 para izključno za volilni sklad SSJ in KDZ in ostalih 25 par za kritje podružniških izdatkov. Zato plačujejo naročniki »Lj. Gl.« Din 5 in nenaročniki 2.50 Din na mesec Vsakoletni občni zbor o tem prispevku naj sklepa nanovo. Strinjamo se popolnoma s pokrajinskimi odborom, da naj se prodaja moka in drugo blago v naših gospodarskih organizacijah po dnevni tržni ceni, politične organizacije in strankin tisk naj pa vzdržuje članstvo s prispevki. Občni zbor nadalje potrjuje tudi lanski sklep, ki se glasi: »Vsak član mora plačati svoje prispevke najmanj za tri mesece vnaprej. To liko v vednost članom, ki se niso udeležili

občnega zbora. Člani pa, ki v prihodnje ne bodo dobili lista, naj ne zabavljajo, ampak naj pogledajo svoje izkaznice, če so v redu! — Tajnik.

Veliki Pirešici. V nedeljo, dne 18. t. m. se je vršil tudi pri nas volilni shod SSJ in KDZ. Udeležba je bila zadovoljiva, četudi so se vsi klerikalni strici z gosp. kaplanom na čelu trudili, da temu ne bi bilo tako. Pa zaman. Ljudstvo je vzelo izvajanje sodr. Čebularja s pri-trjevanjem na znanje. Uspeh ni izostal. Ustanovila se je takoj po shodu krajevna organizacija KDZ.

Žiri. (Važno tudi za druge organizacije). V nedeljo 11. t. m. je bil v Žireh volilni shod SSJ. Poročal je s. Cvajnar, priporočal je naj se kmetje in obrtniki združijo v KDZ. Popoldne ob 3. pride orožnik k zaupniku in ga vpraša, kdo je imel shod in kaj je govoril. Zaupnik mu je povedal ime govornika in ga vprašal, zakaj poizveduje, pa ni povedal. Ali je bil upravičen povpraševati? Zaupnik. (Op. ur.: Sodrug zaupnik, pa ne samo ta, temveč vsi naši zaupniki naj si zapomnijo (kar smo povedali itak v zadnjem »Lj. Gl.«), da si dolžan volilne shode prijaviti oblasti le tedaj, če se vrši na odprtem prostoru. Če se torej vrši v kaki dvorani ali sobi in ga čisto uravničeno nisi prijavil, in bi oblast rada vedela o tvojem antidržavnem delu, naj se sama na shod potruji. Naknadnega pojasnila nisi dolžan.)

Ribnica na Pohorju. Gosp. Golouh je imel 11. t. m. pri nas v Ribnici volilni shod, katerega se pa delavci, katerim je položaj kolikor toliko znan, niso udeležili. Razumljivo pa je, da mu zborovalcev, katerim so bile njegove lističe nakane popolnoma neznane, ni bilo težko navdušiti zase. Poskrbeli bomo pa, da se mu pot k nam v Ribnico ne bo več izplačala. Če bi nam bile razmere že prej tako dobro znane kakor danes, bi mu bili utegnili pripraviti tak sprejem, da bi bil mož zgubil za vedno veselje hoditi v našo gorsko vas. — Ribniški »Naprejevec«.

Ponikva. Preteklo nedeljo sta se vršila pri nas dva shoda SSJ in KDZ. Na obeh shodih je poročal s. Leskošek iz Celja, ki je v jedrnatih besedah opisal razne politične stranke, vehementno ožigosal klerose pa tudi samostojneže in Novačanove lažirepublikance. Na obeh shodih so bili navzoči tudi klerosi in samostojneži, ki se pa niso upali ugovarjati trditvam našega govornika. Shoda sta pokazala, da zgublja klerikalizem tla tudi v tistih krajih, v katerih je imel doslej svoje trdnjave. Ljudstvo je že začelo misliti. Z veseljem lahko ugotavljamo, da pridobiva Socialistična stranka v vseh takih krajih na moči. Okovi klerikalizma se lomijo.

Vsem naročnikom, ki želijo dobiti »Ljudski glas« 2 krat tedensko naznanjamo, da jim bomo poslali prvo številko prihodnje soboto. Tisti, ki se še niso prijavili, naj to store še pravočasno, ker bomo povečali naklado samo za toliko, kolikor bomo imeli naročil.

Uprava.

Glad, nevednost, strah. Kateri izmed teh treh sovražnikov je proletariatu najbolj nevaren? — Odgovori proti nagradi za naročnike »Napreja« in pa »Ljudskega glasu«, brez nagrade za nenaročnike samo še do konca t. m. Glej zadnji »Ljudski glas«.

Potrdilo o prejetih odgovorih na vprašanje pokrajinskega odbora SSJ z dne 4. februarja 1923 (Razpis častnih nagrad):

29. J. K., Gorje pri Bledu.

30. P. P., Vrhnika.

31. »Ko bi dal za zvon, bi mi zvonilo bim, bam, bom!«

32. M. P., Velenje.

33. Škofja Loka.

34. T. S., Trbovlje.

35. F. M., Črna pri Prevaljah.

36. »Boi nevednosti,« Fram.

37. A. H., Metlika.

38. »Pesem 13/Röm II.«

39. »Friči«, Sv. Lorenc na Pohorju.

40. »Ignoranca«.

41. F. S., Zagorje ob Savi.

42. I. V., Zidani most.

43. M. V., Store pri Celju.

44. A. S., Sv. Lovrenc na Pohorju.

45. N. M., Prevalje.

46. I. S., Črna.

47. »Legitimacija«, Ptuj.

48. I. K., Sv. Peter pod Sv. Goram.

49. F. G., Sevnica.

50. I. W., Sv. Ožbalt.

51. G. L., Ribnica na Pohorju.

Volilni oziroma tiskovni sklad. Zadnji izkaz 2813.70 Din s. Anton Kušar, Drav-lje, blok št. 211 100 Din, s. Simon Fer-jančič, Mežica, 2 bloka 200 Din, Franjo Krulec, Vel. Bečkerek, 22 Din, s. Jurij Jeram, Jesenice 43 Din, s. Franc Gros, Tacen 57 Din, krajevna org. SSJ, Celje, 1 izkaz 1000 Din, 2 izkaz 800 Din, Ivan Kormanšek, Oštrelj-Bosna 5 Din, s. Franc Jelen, Celje na nabiralno polo št. 4 136 Din, s. Leskošek na nabiralno polo št. 3 7.50 Din in blok št. 121 100 Din, esperant-ski tečaj Cele 150 Din, Franc Gubina, Ples 3 Din, Miha Dobrina, Polje 1.25 Din, Josip Gerer, Sv. Peter 2 Din, Franc Nov-šek, Bočna 5 Din, Franc Miklavc, Bočna 5 Din, Franc Podlinšek, Bočna 2 Din, Rafael Ogradi, Bočna 2 Din, Jožef Bastel, Sv. Jošt 2 Din, Ivan Žehel, Šmartno 2 D., Franc Kompare, Šmartno 4 Din, Martin Pavlin, Šmartno 2 Din, Jože Remšak, Šmartno 2 Din, Anton Božič, Bočna 2 D., Ivan Božič, Bočna 2 Din, Anton Bastel, Sv. Jošt 2 Din, Jože Gostečnik, Šmartno 4 Din, Franc Koren, Sv. Jošt 4 Din, Fr. Koren, Sv. Jošt zbirka 17 Din, skupaj 5497.45 Din.

Velenje. (Lepa novoletna nagrada). Nekako čudno se mi je zdelo; opazil sem namreč med vlakospremnim in strojnim osebam, da kar naenkrat z veliko neza-dovoljnostjo opravljajo službo v premo-govniku v Škalah pri Velenju. Poizvedo-val sem, kaj je krivo nezadovolstva: po-srečilo se mi je izvedeti, da je bila novo-letna nagrada, ki jo je premogovniško vodstvo obljubilo železniškemu osebju, katero ima pri premogovniku kaj oprav-ka, tako lepo razdeljena, kakor še nikdar tako namreč, da so dobili tisti, ki imajo prav malo ali nič opravka lepo nagrado, tisti pa, ki dostavljajo sestavljajo in od-važajo vozove, ne ozirajo se na vreme, samo da je vodstvo zadovoljno, niso do-bili niti vinarja. Lahko so samo gledali, kako so si drugi uradno tajno razdelili se-bi pripadajočo nagrado. Te krivične raz-delitve pa nikakor ni kriv premogovnik. Vsa čast premogovniku, ki se je potrudil, da se je odobrila lepa nagrada, s katero bi bilo vse prizadeto osebje zadovoljno, če bi jo pravično razdelili. Velika krivda

na zadene postajenačelnika v Velenju, ki menda ne ve, kdo ima s premogovnikom največ dela in je zato predlagal za obdarovanje samo takšno osobje, ki ima le malo ali skoro nič opravka tam. Gospod postajenačelnik je dobro vedel, da je delal krivično, zato je pri razdelitvi baje vsakemu strogo zapovedal, da mora osta-

ti zadeva tajna, da se ne bo zvedelo, kdo je kaj dobil in koliko. Iz tega dela gosp. postajenačelnika v Velenju mora vsakdo spoznati, da je svojemu vlakospremniku in strojemu osobju zelo nasproten. In kot nasprotnik takšnega osoba bi ne spadal na postajo, kakor je Velenje, kjer ima s takšnim osobjem največ opravka. Sina-

trali smo ga za bolj pravičnega, nego se je izkazal pri razdelitvi letošnje nagrade. To njegovo delo ni pravično delo in mu tudi ne bo v ponos. — »Dober zna, nec«.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ)
Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Nosite zaradi
njihovih velikih
prednosti
PALMA

kaučuk pot-
petnike in pot-
plate

NAKUPOVALNA ZADRUGA

R. Z. Z. O. Z.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta 33 („BALKAN“)

Uvoz

Deželni pridelki, žito, mlevski izdelki
vseh vrst. — Kolonijalno špecerijsko
blago, spirituose, mast, slanina, mesni
izdelki.

Zoazi

Telefon 366. Brzojavni naslov: Nakupovalna Ljubljana.
Čekovni račun štev. 10.473.

Preminul je danes naš častni meščan, dolgoletni občinski svetovalec in prezasluzni mestni župan, gospod

dr. Ivan Tavčar

slovenski pisatelj, bivši kranjski deželni poslanec in odbornik, ljubljanski državni poslanec v dunajskem parlamentu, poverjenik v naši prvi narodni vladi in kasneje zastopnik mesta Ljubljana v narodnem predstavništvu, predsednik raznih naših kulturnih in gospodarskih institucij, imetelj reda sv. Save II. stopnje, častni občan več občin, častni član raznih narodnih korporacij itd., itd.

Krsta, ob kateri žaluje vsa Ljubljana, bo v četrtek, dne 22. februarja položena javno na svečan mrtvaški oder v vestibulu magistratnega poslopja in od ondod bo ob 4. popoldne mrtvaški sprevod.

Odšel je izmed nas mož, kateremu ohranita mesto Ljubljana in ves narod trajen in nevenljiv spomin.

V Ljubljani, dne 19. februarja 1923.

Mestna občina ljubljanska.

Zapustil nas je, previden s tolažili sv. vere, dne 19. t. m. ob 1. popoldne naš predragi, nenadomesljivi sopro, oče, brat, stric in tast

dr. Ivan Tavčar.

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 22. t. m. ob 4. popoldne iz mestnega magistrata na Visoko, kjer se položi truplo v rodbinsko grobnico.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi v Poljanah in v stolnici Sv. Nikolaja v Ljubljani. Prosimo tihega sožalja!

Franja dr. Tavčarjeva
soproga.

Dr. Iv. Tavčar
odvetnik.

Fran Tavčar
inženier.

Ante Tavčar
prokurist.

Igor Tavčar
can. med.

sinovi.

Pipa Arka roj. Tavčar
hči.

Katarina Tomažin roj. Tavčar
posestnica - sestra.

Vladimir Arko
veleindustrijalec — zet

Vsi ostali sorodniki.

Posebna naznanila se ne bodo izdajala.

Upravni svet, ravnateljstvo in urad-
ništvo ljubljanske kreditne banke javlja
žalostno vest, da je njen soustanovitelj, član
upravnega sveta in dolgoletni predsednik,
gospod

dr. Ivan Tavčar,

odvetnik, bivši župan ljubljanski, narodni poslanec itd. itd.,
danes preminul.

Slava njegovemu spominu!

V Ljubljani, dne 19. februarja 1923.

Naiboljše peči sedanjosti so emailirane
LUC-ove peči.

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za
Slovenijo in južne kraje pri

F. P. Vidic & Komp.,
trgovina stavbnega materiala

Prežernova ulica **LJUB JANA** Prežernova ulica

Blago za prevleko divanov in drugega po-
bištva v veliki izbiri, dalje različno platno
in jute za tapetnike, sedlarje itd.

priporočila trdka

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10.

+ Žene +

pomirite se, če vam mesečni red
zastaja ali izostaja. Pomorem vam,
zaščitim vaše zdravje in vam pri-
nesem novega veselja do življenja.
Uradno ocenjeno in za dobro spo-
znano. Obrnite se takoj na naslov:

K. Fesq

Hamburg B. 156,

Papensiraße 95.

PERILO

za dame, gospode in otroke
v veliki izbiri pri

**A. ŠINKOVIC nasl.
K. SOSS,**

Ljubljana, Mestni trg 19.

Čitajte velezanimivo študijo
Dr. Oto Bauer - Uratnik
Pot k Socijalizmu.

Cena 1 din.

Naroča se v upravi „NAPREJ“.

Ali ste
jo že pokusili?

Kons. društvo za Slovenijo
Ljubljana. Pošt. ček. rač. št. 10.532.
Brz. nasl. „Kodes“ Ljubljana.

Hranilni oddelek

naznanja, da je s **1. novembrom 1922**

zvišal obresti in sicer

za navadne hranilne vloge na **6%**

za vloge proti četrletni odpovedi . . na **6½%**

za vloge proti polletni odpovedi . . na **7%**

Hranilne vloge sprejemajo in izplačujejo vse prodajalne naše zadrugre!
Vlagajte vse svoje prihranke v lastno hranilnico!